

altsaa ogsaa paa Kapitelstarten i disse Egne. Vi opfattede derfor et Forslag, der søger nærmere at vise, hvorledes det større Flertal i Udvalget — i Betænkningen er angivet, af hvem og hvormange det bestaar — har troet, at man kunde opnaa en Overenskomst. Jeg antager imidlertid, at det høie Thing til sin allerførste Overraskelse har set, at Ministeren ikke alene slet ikke kan gaa ind paa dette Forslag, men at han ikke engang paa nogen Maade har villet konferere med Udvalget, ikke paa nogen Maade har villet mødes med Udvalget for at oplyse det om de vistnok ganske overordentlig vægtige Grunde, som han har havt til ikke at gaa ind paa vort Forslag. Disse Grunde har Ministeren forbeholdt sig selv, idet han ikke har fundet det rigtigt efter Udvalgets Anmodning at mødes med det for at meddele det, hvilke disse Grunde kunde være. Spørvidt Ministeren nu idag vil meddele dem, veed jeg jo ikke; derjom han har nogle, antager jeg, at han nok vil meddele os dem idag; har han ingen, ville vi ogsaa nok blive fri for dem. Ministeren har været saa — da jeg ikke veed, hvad jeg skal kalde det, vil jeg lade det staa in blanco — at han ikke har villet mødes med Udvalget for at udvegle Meninger, hverken om de stillede Vædringsforslag eller om det oprindelige Lovforslag, thi ogsaa om dette kunde det have været ønskeligt at høre den høie Ministers Mening; men, som sagt, han har ikke villet møde Udvalget. Om han har ment, at dette ellers vilde blive for klogt, veed jeg ikke, han har ialtfald ikke villet nedlade sig til at meddele Udvalget Noget som helst mundtlig, men har fort og godt sagt os, at det ikke vilde kunne føre til nogen frugtbar Forhandling, at han kom tilstede. Vi have altsaa maattet søle os for og gaa iblinde; vi have med vor allerbedste Billie og største Anstrengelse ikke kunnet faae Andet ud af det, end at det Forslag, som jeg har nævnt, og som blev forelagt skriftlig affattet for den ærede Minister, maa være det, der rammer Retfærdigheden fuldstændig lige til den yderste Grændse. Imidlertid vil det ses, at Flertallet, da vi ikke kjende den ærede Ministers Grunde, og da vi have antaget, at de maatte kunne være ganske overordentlig vægtige, har været enig om at erklære i Slutningen af sin Betænkning, at det ikke ved det Forslag, som det nu har stillet, har villet udtale, at det anser denne Maade at ordne Sagen paa for den absolut rette og eneste mulige. Derved har Udvalgets Flertal fuldstændig forvaret sig, og det vil, saasnart det faar de overordentlig vægtige Grunde, som det antager, at Ministeren har, kunne tage under nærmere Overveelse, hvorvidt der kunde være en anden Maade, der maatte være den rette og mulige at ordne Sagen paa. Derfor have vi udtrykt os saa forsigtig, som det ærede Thing vil se, at vi have gjort. Jeg vil slutte med denne Udsvilling af vor Stilling i Udvalget, der har været saa fortvivlet, fordi vi have savnet den mest

sagkyndige og den vigtigste Leder, af hvis Betsledning vi skulde have nydt Gode. Vi have maattet handle iblinde efter vore indskrænkede subjektive Meninger, vi have maattet savne enhver Betsledning fra Regjeringens Side, og derfor maa det ærede Thing undskylde, at vort Arbejde maatte er meget ufuldstændigt og meget daarligt; men jeg vil bede Thinget have sin Opmerksomhed henvendt paa, hvad vi nu ville faae at høre fra den ærede Indenrigsminister.

Solstein-Solsteinborg: Af Betænkningen vil det ærede Things Medlemmer have set, at Mindretallet ikke har trostet sig til at tiltræde den Udtalelse og det Vædringsforslag, som det meget ærede Flertal af Udvalget er kommet til. Jeg tør med Hensyn til vor Betragtning i det Hele henvise til, hvad Mindretallet har udtalt i Betænkningen; men jeg skal dog endnu dertil bemærke, at netop Slutningen af Flertallets Udtalelse for Mindretallet har havt noget Ufredsstillende, idet Flertallet har fremhævet, at det ikke anser de fremkomne Forslag som det absolut Rette eller eneste Mulige. Der er altsaa Saa om, at der vil kunne findes, og at ogsaa Flertallet vil kunne tiltræde, en anden Maade at opnaa det tilføjede Niemed paa end den, man her har foreslaaet. Det Forslag, som foreligger, og paa hvilket det af Flertallet fremsførte Vædringsforslag er bygget, gaar jo ud paa at afløse et Forhold, der dannet en Del af et større Forhold, nemlig Tiendevesenet i det Hele. Der kunde altsaa reises det Spørgsmaal, hvorvidt det i det Hele er rigtigt at komme ind paa dette enkelte Emne, der med Rette maa henføres under et større Omraade, Spørgsmaalet om Afløsning af Tienden i det Hele, et Spørgsmaal, som vi vistnok Alle ville være enige om i Tiden maa komme til at staa som et af dem, det er ønskeligt at faae afløst. Hvornaar og hvorledes dette kan ske, er en anden Sag. Ikke saa Spørgsmaal, som Mange ere enige om at maatte anse det for ønskeligt at faae løst, henstaae jo imidlertid stadig uløst; og man maa altsaa indrømme, at saaledes kan det ogsaa komme til at gaa med dette Spørgsmaal, selv om der fra den Side, hvor man maaste mindst ventet det, er Enighed om at ønske det afviklet. Der kunde altsaa reises Tvivl om, hvorvidt det er rigtigt at behandle dette enkelte Spørgsmaal allerede nu; imidlertid har Mindretallet ikke fundet Anledning til videre at komme ind paa denne Betragtning maade ligeoverfor det foreliggende Lovforslag. Det er et Forslag, som vil falde bort, da det er af den Bessaffenhed, at det efter min Overbevisning ikke har Udfigt til at føres igjennem. Jeg vil ærligt sige, at jeg heller ikke ønsker, at det bliver ført igjennem i sin nuværende Skikkelse. Tienden er gjennem hele vor Lovgivning betragtet som et rent Eiendomsforhold, og det endog i den Grad, at medens man ad Lovgivningsveien har